Nejlepší příprava na přijímačky? Třída, kde se děti cítí bezpečně

Praha, 19. března 2026 – Zítra si celý svět připomíná Mezinárodní den štěstí. V českých školách se přitom blíží přijímací zkoušky – ty letos proběhnou v průběhu dubna. Odborníci z organizace Proxima Sociale upozorňují, že klíčem k tomu, jak děti toto náročné období zvládnou, není jen množství odučených hodin a zodpovědná příprava. Rozhoduje i to, jak bezpečně se dítě cítí ve svém třídním kolektivu. Na konkrétním příběhu z praxe ukazujeme, jak školám v budování bezpečného klimatu dokážeme pomoci.

Třídní klima rozhoduje víc, než se může zdát

Přijímací zkoušky jsou pro děti a jejich rodiny každoročně náročným obdobím. Tlak na výkon roste, psychická zátěž se zvyšuje – a právě tehdy lze lépe rozklíčovat, jaké vztahy ve třídě panují. Tam, kde funguje bezpečné klima, si mohou být děti navzájem oporou. Naopak ve třídě s nezdravými vztahy tráví dítě každý den čas v nepodnětném a stresujícím prostředí.

„Štěstí dítěte ve škole není abstraktní pojem. Je to konkrétní pocit – jestli se ráno těší, nebo se bojí. Jestli má ve třídě někoho, kdo ho podpoří, když se mu nedaří. A právě v období přijímaček se tohle ukazuje velmi intenzivně," říká PhDr. Eva Weislová, vedoucí sekce vzdělávání a prevence Proxima Sociale o.p.s.

Když se za jedním problémem skrývá druhý

Filip Kadlec, vedoucí Programu Selektivní prevence Proxima Sociale, popisuje jeden z případů z praxe: „Jedna základní škola se na Proximu obrátila s případem třídy, kde žáci dlouhodobě nerespektovali prakticky celý učitelský sbor. Za tímto hlavním problémem se přitom skrývalo něco ještě závažnějšího – intenzivní vyčleňování jedné spolužačky z kolektivu. Vstupní dotazníkové šetření oba problémy potvrdilo a tomu byla uzpůsobena celá struktura programu.

Lektorská dvojice hned při prvním setkání zprostředkovala otevřený rozhovor mezi třídou a vyučujícím, kterého žáci vnímali jako "nejproblematičtějšího". Obě strany pojmenovaly své potřeby a uzavřely dohodu o dalším společném fungování. Díky takto nabyté důvěře bylo na dalším setkání možné bezpečně otevřít i téma vyčleňování. Třída si vzájemně vysvětlila postoje a dohodla se na zkušebním období s novými způsoby vzájemného soužití. Škola na program navázala citlivou dlouhodobou prací, vycházející z doporučení

lektorujících – a výsledek? Třída, ve které se znovu vytvořily podmínky pro běžnou výuku i budování zdravých vztahů.

Co Program Selektivní prevence reálně dělá

Programy Selektivní prevence jsou určené třídám, které čelí náročné skupinové dynamice – jejich cílem je zmírnit a zastavit projevy rizikového chování a zajistit bezpečné třídní klima. Na rozdíl od všeobecné prevence se program nezaměřuje na konkrétní jedince, ale na třídu jako celek. Rozvíjí klíčové sociální kompetence žáků – schopnost efektivně komunikovat, řešit konflikty a čelit sociálnímu tlaku. Konkrétní podoba programu vždy vychází z aktuálních potřeb třídy a je dojednávána v součinnosti s třídním učitelem a školním metodikem prevence.

Proxima Sociale realizuje Programy Selektivní prevence dlouhodobě. Jen v roce 2024 proběhlo 113 zakázek, program se dotkl 2 359 žáků a studentů v celkovém rozsahu 1 114 hodin přímé práce.

„Bezpečná třída není samozřejmost. Je to výsledek cílené a citlivé práce – a Selektivní prevence je jedním z nejúčinnějších způsobů, jak k ní dojít," říká Jakub Václavů, ředitel Proxima Sociale o.p.s.

Od třídy k systému: PREVEX

Práce s třídními kolektivy je jen jedním z dílků skládačky. Aby se podmínky pro duševní zdraví dětí ve školách zlepšovaly systémově, musí spolu mluvit pedagogové, psychologové, metodici prevence i odborníci z praxe. Právě k tomu slouží konference PREVEX, kterou Proxima Sociale pořádá 13. a 14. dubna 2026 na Nuselské radnici v Praze.

Konference je určena pedagogům, školním psychologům, metodikům prevence a dalším odborníkům. Více informací a přihlášení na www.prevex.info.

O organizaci Proxima Sociale o.p.s.

Proxima Sociale o.p.s. podporuje děti, mladistvé a rodiny v překonávání náročných životních situací. Působí v Praze a ve Středočeském kraji, kde provozuje 11 registrovaných sociálních služeb na 15 adresách – od nízkoprahových klubů až po azylové bydlení. V roce 2025 organizace přímo podpořila přes 29 000 dětí, mladých lidí a dospělých. Více informací na www.proximasociale.cz.

Kontakt pro média:

TISKOVÁ ZPRÁVA

Johana Nejedlová, pracovnice PR

Tel.: +420 774 531 531

E-mail: nejedlova@proximasociale.cz

Poznámky pro redakce:

- Možnost zprostředkování rozhovoru s lektorujícími Selektivní prevence a vedením organizace.
- Na vyžádání rádi doplníme podrobnější data z praxe, komentář k práci se třídními kolektivy nebo informace o konferenci PREVEX 2026.